

УДК 342.95

Ващук Наталія Федорівна,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0001-1734-2564

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ В ГАЛУЗІ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Стаття присвячена дослідженню адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України. Зазначено, що підґрунтям правового регулювання є розробка та юридичне закріплення норм поведінки суб'єктів суспільних відносин у промисловій сфері. Встановлені суб'єкти адміністративно-правових відносин та структуроутворюючі елементи адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості. Надано визначення поняття адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості.

Ключові слова: *особливості адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості, суб'єкти адміністративно-правових відносин, структурні елементи, поняття адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості.*

Відомо, що саме правові відносини є тим своєрідним середовищем, у якому реалізуються приписи, закріплені у змісті відповідних правових норм чинного законодавства, що уможлиблює й одночасно забезпечує практичне і повсякденне регулювання низки процесів, які є невід'ємними супутниками життєдіяльності, як окремих громадян, так і держави в цілому. Проте адміністративно-правові відносини як різновид правових відносин, є площиною, у якій фактично відбуваються найбільш значимі для буття держави регулюючі процеси і взаємини, одним із обов'язкових учасників яких є суб'єкт, наділений державно-владними повноваженнями. На цьому підґрунті слід зазначити, що однією з головних галузей, що потребує здійснення державного регулювання, у зв'язку з чим започатковується й розвивається низка відповідних адміністративно-правових відносин, є саме вітчизняна легка промисловість, яка виступає невід'ємною складовою промислового комплексу України.

Досить цікавою є наукова праця “Адміністративно-правові відносини у сфері експортної безпеки суб'єктів господарської діяльності” вітчизняного вченого В.І. Дабіжука, у змісті якої автор акцентує увагу науковців на існуванні двох підходів до формування дефініції адміністративно-правових відносин, а також розумінні їх сутності. Як зазначає В.І. Дабіжук, перший підхід є найпоширенішим у юридичній науці. Його сутність має зовнішнє вираження у врегулюванні суспільних відносин правом. Схематично цей підхід має такий вигляд: суспільні

© Vashchuk Nataliia, 2021

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2021.1\(51\).7](https://doi.org/10.36486/np.2021.1(51).7)

Issue 1(51) 2021

<http://naukaipravoohorona.com/>

відносини – правова норма – правові відносини [1]. Серед дослідників, які є прихильниками такого підходу, автор визначає, зокрема: В.М. Корельського, О.В. Малька, В.Д. Перевалова, О.Ф. Скакун, О.Ф. Черданцева та інших.

Прихильники іншого підходу до визначення понятійної категорії адміністративно-правових відносин, серед яких: С.С. Алексєєв, А.В. Дьомін, А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, В.М. Хропанюк та деякі інші, виділяють взаємодію або взаємний зв'язок суб'єктів. Схематично це можна зобразити так: суб'єкти (права) – правова норма – правовідносини [2].

Аналізуючи запропоновані вище підходи вчених до формування визначення поняття адміністративно-правових відносин, а також керуючись власним уявленням адміністративно-правових відносин, які відбуваються у сфері легкої промисловості України, слід зазначити таке:

1) де-факто, підґрунтям кожних врегульованих відповідними правовими нормами правовідносин є суспільні відносини, які за певних умов і в певний час потребували започаткування здійснення такого регулювання з боку держави. На наше переконання, повною мірою стан у галузі вітчизняного легпрому відповідає схемі: суспільні відносини – правова норма – правові відносини. Тобто, якщо окремі суспільні відносини дістали підґрунтя своєї реалізації в вигляді правових норм законодавства, то такі відносини припиняють бути суспільними і перетворюються на правові;

2) оскільки в разі повноцінного врегулювання суспільних відносин, у тому числі й у галузі легкої промисловості України, у правових нормах передусім визначається конкретне коло суб'єктів окремих адміністративно-правових відносин, то цілком логічно говорити й про відповідний взаємозв'язок таких суб'єктів права – учасників відповідних адміністративно-правових відносин.

Звернемося до наукових джерел для додаткової аргументації виокремлення адміністративно-правових відносин з-поміж правових відносин.

На думку В.К. Колпакова, адміністративно-правові відносини – це результат впливу адміністративно-правових норм на поведінку суб'єктів сфери державного управління, внаслідок якого між ними виникають сталі правові зв'язки державно-владного характеру [3; 4].

Таким чином, слід зазначити, що зовнішнє вираження ключової вирізняючої особливості, яка притаманна виключно адміністративно-правовим відносинам, полягає у тому, що такі відносини ґрунтуються виключно на змісті адміністративно-правових норм, на відміну від правових відносин, які регулюються правовими нормами. Наприклад, відповідно до частини 1 статті 15 Закону України “Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту”, розслідування з метою встановлення наявності, величини та впливу субсидії, про яку стверджується, що вона має місце, розпочинається Міністерством (центральним органом виконавчої влади з питань економічної політики) з порушенням анти-субсидійної процедури за скаргою, поданою національним товаровиробником або від його імені, за винятком випадку, передбаченого частиною десятою цієї статті [4].

Враховуючи той факт, що переважна більшість підприємств-виробників продукції галузі легкої промисловості України наразі знаходяться у недержавній власності, то, зважаючи на вищевикладену норму законодавства, з цього випливає, що фактично адміністративно-правові відносини у галузі легкої промисловості де-юре можуть започатковуватися на основі змісту відповідної адміністративно-правової норми – за скаргою, поданою національним товаровиробником, у тому числі й приватним, або від його імені, тобто коли лише один із суб'єктів діє від імені держави, а отже, наділений відповідними повноваженнями.

У своїй науковій праці О.І. Харитонova визначає адміністративно-правові відносини як урегульовані адміністративно-правовою нормою суспільні відносини, що складаються у галузі державного управління та адміністративної охорони публічного правопорядку, один із учасників (або всі учасники) яких є носіями владних повноважень, а також суб'єктивних прав та юридичних обов'язків, які перебувають під охороною держави. Серед властивостей, притаманних адміністративно-правовим відносинам, на думку авторки, слід виділити такі, зокрема: провідна роль правової норми у сфері державного управління; специфічним є суб'єктний склад адміністративно-правових відносин, оскільки одним із суб'єктів таких відносин завжди виступає носій державно-владних повноважень; об'єктом (предметом) адміністративно-правових регулятивних відносин є суспільні відносини у сфері публічного управління. Проте йдеться не про будь-які суспільні відносини, що мають стосунок до сфери соціального управління, а лише ті, котрі об'єктивно потребують адміністративно-правового регулювання і можуть бути врегульовані за допомогою норм адміністративного законодавства;

4) змістом адміністративно-правових регулятивних відносин є права та обов'язки їхніх учасників, котрі виникають у процесі здійснення публічного управління на підставі норм адміністративного права і залежать від функцій, які вони виконують. У свою чергу, зазначені функції також відображають специфічні риси адміністративно-правових відносин;

5) специфічною є також реалізація адміністративно-правових норм у процесі публічного управління, унаслідок чого фактичні відносини перетворюються на адміністративно-правові відносини. З цими обставинами, у свою чергу, пов'язана специфіка підстав виникнення адміністративно-правових відносин. Такими підставами завжди є правомірні дії суб'єктів, що відповідають приписам норм адміністративного права і полягають у набутті, використанні прав, виконанні чи дотриманні юридичних обов'язків у сфері державного управління, визначають реалізацію цих норм [5; 6].

Враховуючи викладене вище, слід акцентувати, що фактичне відокремлення адміністративно-правових відносин із правових відбувається саме завдяки окремим унікальним особливостям. На цьому тлі виокремлення адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України від адміністративно-правових відносин, які відбуваються в інших сферах та галузях, на нашу думку, відбувається передусім завдяки специфіці й спеціалізації об'єкта (предмета) таких відносин, що, у свою чергу, формує низку унікальних особливостей цих відносин. Крім

того, необхідно додати, що попри те, що базовий кількісний склад структурних елементів, правових, адміністративно-правових, і адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України може бути однаковий, зокрема: об'єкт правовідносин; суб'єкти; зміст правовідносин, їх якісна характеристика слугує ще однією показовою відмінністю, яка є достатньою підставою для розмежування зазначених вище правових відносин.

Наприклад, якщо учасником правових відносин може бути дієздатна і деліктоздатна фізична особа, то суб'єктом адміністративно-правових відносин може виступати посадова особа органу державної влади, яка має сукупність передбачених за посадою обов'язків та прав державно-владного характеру. У свою чергу, суб'єктом адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України вже може бути не будь-яка посадова особа органу державної влади, а конкретного суб'єкта адміністративно-правового регулювання саме у галузі легкої промисловості України, на кшталт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

Водночас слід наголосити, що зважаючи на проведені аналіз наукових праць вчених щодо структури адміністративно-правових відносин, переважна більшість науковці, які займалися та займаються розробкою проблематики адміністративно-правових відносин, як у теоретичній, так і практичній площинах, серед структуроутворюючих елементів означених відносин виділяють зокрема такі складові: суб'єкти адміністративно-правових відносин; об'єкт та зміст адміністративно-правових відносин.

Так, наприклад, вітчизняний науковець С.Г. Стеценко в рамках власного дослідження стверджує, що структура адміністративно-правових відносин – це сукупність складових взаємопов'язаних обов'язкових елементів. До таких елементів автор відносить: 1) суб'єкт адміністративно-правових відносин – учасник адміністративно-правових відносин, який має конкретні права і обов'язки; 2) об'єкт адміністративно-правових відносин – те, заради чого виникають адміністративно-правові відносини – матеріальні, духовні та інші соціальні цінності; 3) зміст адміністративно-правових відносин – сукупність юридичних прав та обов'язків суб'єктів правовідносин [7].

З огляду на запропонований склад елементів структури адміністративно-правових відносин, важко не погодитися з тим, що всі вони притаманні структурі адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України. Однак у наукових джерелах зустрічаємо й окремі дослідження вчених-адміністративістів, у змісті яких запропоновано розширене бачення структури адміністративно-правових відносин. Передусім ідеться про досить актуальний підручник “Курс адміністративного права України” за редакцією О.В. Кузьменко, автори якого висловлюють думку про те, що складовими адміністративно-правових відносин є: юридична основа; юридичні факти; суб'єкти; об'єкти.

Водночас дослідники надають тлумачення згаданих складових адміністративно-правових відносин: юридична основа – це адміністративно-правові норми – як матеріальні, так і процесуальні, на підставі яких виникають відносини;

юридичні факти – це певні дії та події, які слугують фактичною підставою для виникнення, зміни та припинення адміністративно-правових відносин; дії – це факти, які виникають за волею людей. Вони можуть бути правомірними і неправомірними. Правомірні дії відповідають вимогам адміністративно-правових норм. Неправомірні дії – це правопорушення, проступки, що тягнуть за собою застосування заходів примусового впливу. Правові відносини, викликані протиправними вчинками, називають деліктними; події – це явища, що не залежать від волі людей, але призводять до певних правових наслідків (повені, землетруси, пожежі тощо); суб'єкти – це конкретні учасники адміністративно-правових відносин – юридичні та фізичні особи, наділені правами та обов'язками у сфері управлінської діяльності. Передумовою вступу названих суб'єктів у конкретні адміністративно-правові відносини є наявність у них правоздатності та дієздатності; об'єкт – це те, щодо чого виникають, розвиваються і припиняються адміністративно-правові відносини [8].

Продовжуючи дослідження, спрямоване на виділення структурних одиниць адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України, необхідно звернути увагу на дисертаційне дослідження С.М. Лелета, який приділив значну увагу розробці проблематики адміністративно-правових відносин у сфері управління в Національній поліції України [9].

Аналізуючи наукову базу з метою встановлення наукових досліджень, спрямованих на з'ясування особливостей адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України, можемо констатувати факт їх відсутності. Водночас у наукових джерелах наявні такі наукові праці, предметом розробки яких є окремі складові галузі легкої промисловості України, як-от стандартизація, якість продукції, метрологія і сертифікація.

Так, Н.М. Зільник за результатами власного дослідження наводить перелік основних ознак адміністративно-правових відносин у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, серед яких, зокрема, такі: 1) права та обов'язки сторін, пов'язані з виконавчою і розпорядчою діяльністю держави та місцевого самоврядування; 2) у адміністративно-правових відносинах однією зі сторін завжди є суб'єкт адміністративної влади (орган державного управління, посадова особа, наділена державно-владними повноваженнями, громадська організація); 3) порушення адміністративно-правової норми у галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації спричиняє відповідальність порушника перед державою; 4) адміністративно-правові відносини є владними відношеннями, побудованими на засадах “влада–підпорядкування”; 5) адміністративно-правові відносини у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації за своєю сутністю є різновидом організаційних відносин, які відображають публічно-правовий і державний інтерес, що виникає за ініціативою будь-якого учасника цих відносин; 6) спори, що виникають при порушенні адміністративно-правових відносин у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, вирішуються в адміністративному та судовому порядку; 7) наявність конкретного суспільного зв'язку у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, який

урегульований адміністративно-правовою нормою; 9) можливість державного примусу в умовах необхідності його застосування до учасників адміністративно-правових відносин, а саме: при виконанні обов'язків та здійсненні суб'єктивних прав; 10) виникнення відносин на підставі і основі адміністративно-правових норм; 11) здійснення адміністративно-правових відносин між суб'єктами інституту стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації на вольовій основі, свідомо та цілеспрямовано [10; 11].

З огляду на виділені Н.М. Зільник особливості можна переконатись, що зазначені особливості повною мірою стосуються й адміністративно-правових відносин у сфері легкої промисловості України. Водночас, враховуючи той факт, що сучасна сфера легкої промисловості України є невід'ємною складовою сучасного вітчизняного промислового комплексу, а її складові є залежними від інших сфер промисловості, то відповідно, об'єкт адміністративно-правових відносин у сфері легкої промисловості України знаходить своє практичне вираження в налагодженні та підтриманні конструктивної та необхідної взаємодії щодо низки питань з іншими сферами промислового комплексу України.

З метою остаточного формування визначення поняття адміністративно-правових відносин у сфері легкої промисловості України, їх структури та особливостей, на наш погляд, також потрібно враховувати наведені Ю.М. Фроловим визначальні особливості адміністративно-правових відносин у сучасних умовах, серед них:

– адміністративно-правові відносини виникають у сфері, безпосередньо пов'язаній із владно-управлінською діяльністю, спрямовані на виконання завдань та здійснення функцій управління органами виконавчої влади, іншими органами державного управління, виконавчими органами державного управління, виконавчими органами місцевого самоврядування та окремими організаціями, які наділені функціями державного управління, з метою задоволення публічних або індивідуальних інтересів суб'єктів таких правовідносин;

– обов'язковою стороною адміністративно-правових відносин є офіційний суб'єкт із державно-владними повноваженнями – орган державної влади та управління або інший носій повноважень державно-владного характеру, який становить публічно-правовий інтерес, діє від імені держави й реалізує свою управлінську компетенцію;

– адміністративно-правові відносини характеризуються юридичною нерівністю сторін, але, крім відносин “влади–підпорядкування”, у регулятивних відносинах у певному обсязі можуть бути наявні й елементи “рівноправно-партнерських відносин”;

– адміністративно-правові відносини можуть виникати за ініціативою будь-якої зі сторін (без обов'язкової згоди або бажання іншої сторони);

– порушення учасником адміністративно-правових відносин адміністративно-правових норм зумовлює його відповідальність перед державою в особі відповідного органу;

– спори між сторонами адміністративних правовідносин можуть вирішуватися як у судовому, так і позасудовому порядку [12].

Отже, доцільно запропонувати визначення поняття адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України: це окремий підвид адміністративно-правових відносин, обов'язковим учасником яких виступає суб'єкт, наділений державно-владними повноваженнями у сфері вітчизняної легкої промисловості, виникнення, розвиток, а також якісна реалізація яких знаходиться у причинно-наслідковому зв'язку зі змістом і досконалістю адміністративно-правових норм чинного законодавства України, а також належною активною й ініціативною поведінкою окремих посадових осіб державних суб'єктів цієї сфери щодо виконання ними передбачених посадових обов'язків та реалізації визначених прав, чим досягається практична реалізація необхідного повсякденного керуючого впливу на окремі ієрархічно і територіально розгалужені складові галузі легкої промисловості України з метою підтримання її стабільного функціонування, протидії можливим дестабілізуючим викликам, напрацювання потенціалу для розвитку та конкурентоспроможності.

Структуруючими елементами адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України є, зокрема: суб'єкти; об'єкти; зміст; ініціатива суб'єкта, наділеного державно-владними повноваженнями у галузі легкої промисловості України.

Таким чином, до особливостей адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України слід віднести:

1) їх виникнення, розвиток і припинення, засновані на змісті чинних адміністративно-правових норм та юридичних фактів законодавства України в галузі легкої промисловості;

2) ініціатором виникнення адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України може бути як державно-владний суб'єкт, так і суб'єкт, що не володіє державно-владними повноваженнями в цій галузі;

3) можуть відбуватися як за участю лише одного суб'єкта, котрий наділений державно-владними повноваженнями у галузі легкої промисловості України, так і між суб'єктами-носіями владних повноважень у цій галузі на горизонтальному та вертикальному управлінських рівнях, що, відповідно, передбачає рівність та нерівність сторін таких правовідносин;

4) склад суб'єктів, які можуть вступати в адміністративно-правові відносини у галузі легкої промисловості, є специфічним, адже вони володіють компетенцією й виступають фахівцями в галузі легкої промисловості України;

5) виокремлення адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України з-поміж інших відбувається, передусім, завдяки специфіці й спеціалізації об'єкта (предмета) таких відносин;

6) основна мета їх реалізації знаходить своє зовнішнє вираження в налагодженні та підтриманні стабільного функціонування галузі легкої промисловості України, протидії можливим дестабілізуючим викликам, напрацюванні потенціалу для розвитку та конкурентоспроможності в умовах сучасної ринкової економіки;

7) керуючий, організаційний та координуючий вплив як результат реалізації адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України

здійснюється відповідними державними суб'єктами й на підприємства-виробники, основна частина яких заснована на недержавній формі власності;

8) за результатами адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості України здійснюються налагодження та реалізація необхідних для функціонування цієї галузі та конструктивних зв'язків з іншими сферами та галузями промислового комплексу України.

9) є залежними від адміністративно-правових відносин, які відбуваються в інших галузях вітчизняної промисловості;

10) окремим елементом адміністративно-правових відносин у галузі легкої промисловості є ініціатива суб'єкта, наділеного державно-владними повноваженнями у галузі легкої промисловості України, наявність якого в структурі означених відносин значною мірою позначається на якісній характеристиці результату здійснення цих відносин;

11) є гарантованими державою, оскільки порушення адміністративно-правових норм законодавства в галузі легкої промисловості України, суб'єктами відповідних адміністративно-правових відносин, активує установлений процес і порядок притягнення винних до юридичної відповідальності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Бребан Г.* Французское административное право. М.: Статут, 1998. 231 с.
2. *Дабіжук В.І.* Адміністративно-правові відносини у сфері експортної безпеки суб'єктів господарської діяльності. Право і суспільство. 2013. № 2. С. 118–122.
3. *Колпаков В.К.* Адміністративне право України: підручник. Київ, 1999. 736 с.
4. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту: Закон України від 22.12.1998 № 331-XIV. Законодавство України / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14> (дата звернення: 03.03.2019).
5. *Харитонов О.І.* Адміністративно-правові відносини: концептуальні засади та правова природа: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Одес. нац. юрид. акад. Одеса, 2004. 434 с.
6. *Кальчук О.М.* Адміністративно-правове регулювання правозахисної діяльності органів прокуратури України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. ДНДІ МВС України. Київ, 2015. 209 с.
7. *Стеценко С.Г.* Адміністративне право України: навч. посіб. Київ: Атіка, 2008. 624 с.
8. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., доп. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 904 с.
9. *Лелет С.М.* Адміністративно-правове регулювання управління в Національній поліції України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ: ДНДІ МВС України, 2017. 225 с.
10. *Зільник Н.М.* Поняття та ознаки адміністративної відповідальності в галузі стандартизації, сертифікації, метрології та якості продукції. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2011. Вип. 7. С. 149–152.
11. *Сопільник Л.І., Остапенко О.І.* Стандартизація, якість продукції, метрологія, сертифікація в системі адміністративного права: навч. посібник. Львів: Львівський ун-т бізнесу та права, 2011. 124 с.
12. *Фролов Ю. М.* Особливості адміністративно-правових відносин у сучасних умовах. Порівняльно-аналітичне право. 2018. № 1. С. 234–236.

REFERENCES

1. *Breban, G.* (1998) Frantsuzskoye administrativnoye pravo. French Administrative Law. M.: Statut. 231 p. [in Russian].
2. *Dabizhuk, V.I.* (2013) Administrativno-pravovi vidnosyny u sferi eksportnoyi bezpeky subyektiv hospodars'koyi diyal'nosti. "Administrative and Legal Relations in the Field of Export Security of Economic Entities". Law and Society 2, 118–122 [in Ukrainian].

© Vashchuk Nataliia, 2021

3. *Kolpakov, V.K.* (1999) *Administratyvne pravo Ukrainy*. Administrative Law of Ukraine: textbook. Kyiv. 736 p. [in Ukrainian].

4. On the Protection of National Producers from Subsidized Imports: Law of Ukraine of 22.12.1998 No 331-XIV. Legislation of Ukraine / Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14> (Date of Application: 03.03.2019). [in Ukrainian].

5. *Kharytonova, O.I.* (2004) *Administratyvno-pravovi vidnosyny: kontseptual'ni zasady ta pravova pryroda*. Administrative and Legal Relations: Conceptual Principles and Legal Nature: thesis ... Doct. Sci. (Law): 12.00.07. Odessa Nat. Acad. of Law. Odesa. 434 p. [in Ukrainian].

6. *Kalchuk, O.M.* (2015) *Administratyvno-pravove rehulyuvannya pravozakhysnoyi diyalnosti orhaniv prokuratury Ukrainy*. Administrative and Legal Regulation of Human Rights Activities of the Prosecutor's Office of Ukraine": thesis ... Cand. Sci. (Law): 12.00.07. State Research Institute MIA Ukraine. Kyiv. 209 p. [in Ukrainian].

7. *Stetsenko, S.H.* (2008) *Administratyvne pravo Ukrainy*. Administrative Law of Ukraine: textbook. Kyiv: Attica. 624 p. [in Ukrainian].

8. *Kurs administratyvnoho prava Ukrainy*. Course of Administrative Law of Ukraine: textbook / ed. O.B. Kuzmenko. 3rd ed. Kyiv: Yurinkom Inter, 2018. 904 p. [in Ukrainian].

9. *Lelet, S.M.* (2017) *Administratyvno-pravove rehulyuvannya upravlinnya v Natsional'niy politsiyi Ukrainy*. "Administrative and Legal Regulation of Management in the National police of Ukraine: thesis ... Cand. Sci. (Law): 12.00.07. Kyiv: State Research Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. 225 p. [in Ukrainian].

10. *Zilnyk, N.M.* (2011) *Ponyattya ta oznaky administratyvnoyi vidpovidal'nosti v haluzi standartyzatsiyi, sertyfikatsiyi, metrolohiyi ta yakosti produktsiyi*. "Concepts and Signs of Administrative Responsibility in the Field of Standardization, Certification, Metrology and Product Quality". Scientific Notes of Lviv University of Business and Law. Issue 7. P. 149–152 [in Ukrainian].

11. *Sopilnyk, L.I., Ostapenko, O.I.* (2011) *Standartyzatsiya, yakist' produktsiyi, metrolohiya, sertyfikatsiya v systemi administratyvnoho prava*. "Standardization, Product Quality, Metrology, Certification in the System of Administrative Law": textbook. Lviv: Lviv University of Business and Law. 124 p. [in Ukrainian].

12. *Frolov, Yu.M.* (2018) *Osoblyvosti administratyvno-pravovykh vidnosyn u suchasnykh umovakh*. "Features of Administrative and Legal Relations in Modern Conditions". Comparative and Analytical Law 1, 234–236. [in Ukrainian].

UDC 342.95

Vashchuk Nataliia,

Cand. Sci. (Law),

Senior Staff Scientist of the State Research Institute of Ukraine,

Kyiv, Ukraine,

ORCID ID 0000-0001-1734-2564

ADMINISTRATIVE AND LEGAL RELATIONS IN THE FIELD OF LIGHT INDUSTRY OF UKRAINE

Paper is devoted to the study of administrative and legal relations in the field of light industry of Ukraine. The basis of legal regulation is the development and legal consolidation of norms of behavior of the subjects of public relations in the industrial sphere. The subjects of administrative-legal relations, structural elements of administrative-legal relations in the field of light industry are established. The definition of the concept of administrative and legal relations in the field of light industry is given.

© Vashchuk Nataliia, 2021

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2021.1\(51\).7](https://doi.org/10.36486/np.2021.1(51).7)

Issue 1(51) 2021

<http://naukaipravohorona.com/>

The approaches of scientists to the formation of the definition of the concept of administrative and legal relations, as well as their own ideas of administrative and legal relations that occur in the field of light industry of Ukraine, are noted:

1) de facto, the basis of each legal relationship regulated by the relevant legal norms is public relations, which under certain conditions and at a certain time required the initiation of such regulation by the state. In our opinion, the situation in the field of domestic light industry fully corresponds to the scheme: social relations – legal norm – legal relations. That is, if certain social relations have received the basis of their implementation in the form of legal norms of legislation, then such relations cease to be public and become legal;

2) since in the case of a full-fledged settlement of public relations, including in the field of light industry of Ukraine, the legal norms primarily determine a specific range of subjects of certain administrative and legal relations, it is logical to talk about the relationship of such subjects rights – participants in the relevant administrative and legal relations.

The definition of the concept of administrative and legal relations in the field of light industry of Ukraine is a separate subtype of administrative and legal relations, the obligatory participant of which is an entity endowed with state powers in the field of domestic light industry, origin, development and quality implementation. which are in causal connection with the content and perfection of administrative and legal norms of the current legislation of Ukraine, as well as the appropriate active and proactive behavior of individual officials of state entities in this area, to perform their duties and exercise certain rights, which achieves the practical implementation of the necessary daily management influence on certain hierarchically and territorially branched components of the light industry of Ukraine in order to maintain its stable functioning, counteract possible destabilizing challenges, develop capacity for development and competitiveness.

The structural elements of administrative and legal relations in the field of light industry of Ukraine are, in particular: subjects; objects; content; initiative of an entity endowed with state-authoritative powers in the field of light industry of Ukraine.

Keywords: features of administrative and legal relations in the field of light industry, subjects of administrative and legal relations, structural elements, the concept of administrative and legal relations in the field of light industry.

Отримано 18.03.2021